

بەرىتانيا لە بەردەم سىياسەتى نامرۇفانەى سەرۆك وەزىرانە كەيدا لە روبەروبونەوہى كۆرۈنادا

ن: سادق عەزىز

و: مەجد ستار

لەوانەيە بۇرىس جۇنسى سەرۆك وەزىرانى بەرىتانيا ناچار بىت سىياسەتى خۇپاريزى بەرامبەر بە پەتاي كۆرۈنا بگۇرئىت ئەوئىش دواى ئەوہى بەر ھىرشىكى رەخنەيى و پەستانىكى زۇر كەوت لەلايەن كۆمەلئىك لە زاناينى پىسپۇر و راي گشتىيەوہ. بە بىچەوانەى ولاتانى جىهان و يەكيتى ئەورۇپا، حكومەتى بەرىتانيا سىياسەتى خۇپاريزى بە كۆمەل يان خۇپاريزى ھەرەوہى بە كاردىنئىت كە پىويستە خەلك بە شىوہىيەكى دەستەجەمى و بە كۆمەل رۇوبەرووى پەتاكە بىنەوہ بۇ ئەوہى بەرگىرپى لەش لە بەرامبەر پەتاكە بەدەستبەئىن لە ماوہى 4 بۇ 6 ھەفتەدا. لەو ماوہ ديارىكراوہدا تەنھا دەستشۇردن و بەكارھىناني ئامرازە پاككەرەوہكان بە كاردەھىنن لەجياتى كەرەنتىنە و داخستنى مۇل و بازارەكان وە ھەرۈہا داخستنى ناوہندەكانى خوئىدن و ھىتر.

پاترىك فالانس راوئىزكارى تەندروستىي حكومەتى بەرىتانيا دەئىت ئامانج لە خۇپاريزى بە كۆمەل ئەوہىيە كە بە نىكەيى 60% بەرىتانيەكان تووشى فايرۇسە كە بىن كە دەكاتە نىكەيى 40 مىلۇن كەس بۇ ئەوہى خەلك بەرگىريان دەستبەكەوئىت. ئەو وايدادەئىت كە ئامانجى سەرەككىيان كەمترىن تووشبوونە بە فايرۇسەكە. ھەرۈہا دواى ئەوہى دەپەوئىت ئەم دۇخە بەم شىوہىيە راكئىشئىت تاكو وەرزى ھاوئىن بۇ ئەوہى لەم وەرزەدا بەمە فشارى سەر نەخۇشخانەكان كەمتر بىتەوہ. بە دۇنيايەوہ، دەسەلاتدارانى بەرىتانيا ماوہى يەك ھەفتە دواكەوتن لە دەستپىكردى ئەو پىكارە خۇپاريزىيانە بە بەراورد بە ولاتانى ئەورۇپا كە رىكخراوى تەندروستىي جىھانىي بە سەنتەر و ناوہندى فايرۇسەكە دايناون.

بەرتىز جۇنسن ئەو ھۇكارە ئابورىيانەى كە لە پشت ھەلئىزاردى ئەم سىياسەتە خۇپاريزىيە ناسارئىتەوہ. وە ھىچ ھەست بە شەرمەزارى ناكات لە بانگھىشتكردى كۆمەلگا بۇ ئامادەبوون بۇ لەدەستدانى كەسوكار و خۇشەوئىستانياندا لە كاتى بلابونەوہى ئەم فايرۇسە بەشىوہىيەكى بەربلاوتر لەوہى كە لە ئىستادا ھەيە. ئابورىي

بهريتانيا توانای داخستنی بازاره کان و له کارخستنی سیکته ره کانی به ره مهیتان و خزمه تگوزاریه کانی نییه که بنگومان ئەمه واده کات روبه روی داکه وتنی ئابوری گه وره تر و قووتر ببیته وه چونکه شانشینه که له سالی 2019 دا داکه وتنیکی ئابوری گه وره ی هه بوو. شته سه رنجراکیشه که ئەوه یه که به ریتانیا وه ک شه شه م به هیترین ئابوری له جیهاندا، له وه ده ترسیت رووبه روی مه ترسی گه وره ی ئابوری ببیته وه یان له کایه کانی بازرگانی و پیشه سازی و گه شتوگوزار و له ده ستدانی بازاری زیاتر و سه رچاوه کانی ها ورده کردن، ئەمه ش دوی ئەوه دیت که ریککه وتنی بریکزت چوو ه بواری جیبه جیکردنه وه.

سیسته می ته ندروستی به ریتانیا NHS چند سالیکه به هوی که می خزمه تگوزاریه ته ندروستییه کانه وه، وه که می ژماره ی ستافی پزشکیه وه و هه روه ها پرؤپاگهنده ی که می خه رجییه ته ندروستییه کانه وه ده نالین. وه له روبه روبوونه وه ی ئەم په تایه دا زیاتر ده نالینیت چونکه 80% ئامیر و ده رمانه پزشکیه کانی له ولاتی چینه وه ها ورده ده کات. هه ر ئەوه نده به سه که بلین به ریتانیا ته نها 5000 ئامیری هه ناسه دانی ده ستردی هه یه. په تای کورؤنا که قوئی کیشه و قهیرانی سه رمایه داری جیهانی ده رخست، سیکته ره کانی پیشه سازی و بازرگانی به ریتانی و وه بازاره پشکداره کان و بۆسه کانی به ریتانیای رووبه رووی داکه وتنیکی گه وره کرده وه و ده کاته وه.

